

Ministerstvo zdravotnictví představilo aktuální data z primární péče a kroky na podporu její dostupnosti

3.7.2025 - | Ministerstvo zdravotnictví ČR

Téměř 95 procent pojištěnců v Česku má svého praktického lékaře. Ministerstvo zdravotnictví představilo konkrétní kroky, jak péči dále zpřístupnit a posílit síť praktických lékařů v regionech. Zaměřuje se mimo jiné na podporu specializačního vzdělávání, posílení kapacit ambulancí, týmové praxe, motivační programy i lepší práci s demografickými daty.

Aktuální data zdravotních pojišťoven ukazují, že v České republice je registrováno u praktického lékaře téměř 95 % pojištěnců, to je 10,35 milionu z celkových 10,9 milionu. To znamená, že v České republice nemá registrujícího praktického lékaře přibližně 554 tisíc osob, což představuje 5 % všech pojištěnců. Tato situace se dotýká jak dospělých, tak dětí.

„Celkově jde o pozitivní data, která ukazují, že naprosto drtivá většina českých občanů má přístup k primární zdravotní péči. Data nám ukazují, že ke konci roku 2024 evidovaly zdravotní pojišťovny bez registrace u praktického lékaře 34 tisíc českých dětí, což je 1,71 % z celkového počtu 1,9 milionu dětí/mladistvých do 18 let včetně. Z těchto 34 tisíc ale pouze cca 12 tisíc nemá vykázanou žádnou zdravotní péči. V České republice je zdravotní péče zajištěna pro každého občana, včetně těch bez registrace u praktického lékaře,“ uvedl ministr zdravotnictví Vlastimil Válek.

Z celkového počtu 554 tisíc neregistrovaných pacientů je 105 tisíc dětí do 18 let (4,8 % z celkových 2,19 milionu dětských pojištěnců). Z nich je 34 tisíc dětí s českým občanstvím a trvalým pobytem bez registrace u praktického lékaře. Přibližně 32 % z těchto neregistrovaných dětí absolvovalo v posledních dvou letech pravidelnou preventivní prohlídku, zatímco 37 % dětí péči nevyužilo vůbec. U dospělých je bez registrace 449 tisíc pojištěnců, což představuje 5,15 % z celkových 8,71 milionu dospělých pojištěnců. Z nich 159 tisíc má české občanství a trvalý pobyt v ČR, ale nemají praktického lékaře.

„Naší hlavní prioritou je, aby každý, kdo to potřebuje, měl přístup ke svému praktickému lékaři včas a bez komplikací. Proto jsme připravili řadu opatření, jako transformaci pediatrických lůžkových oddělení na dětské stacionáře, uvolnění kapacit pediatriů pro ambulantní péči, podporu týmových praxí, motivační programy pro lékaře, bonifikace za školení ve specializačním vzdělávání a registraci pacientů, a také plánovanou podporu přeshraniční péče v příhraničních oblastech,“ vysvětlil ministr zdravotnictví Vlastimil Válek plánovaná opatření ministerstva.

Největší skupiny osob bez registrace tvoří cizinci s mezinárodní ochranou, zejména občané Ukrajiny, a dále cizinci z EU, kteří mohou být registrovaní v jiných členských státech EU. ***„V souvislosti s migrací a přeshraniční mobilitou obyvatel sledujeme detailně data o registraci u praktických lékařů. Dynamika mezinárodních pohybů je značná a je důležité přesně rozlišovat, kdo u nás skutečně potřebuje registraci u praktického lékaře,“*** říká Adam Ander, vedoucí Oddělení správy zdravotních pojišťoven a mezinárodní koordinace Ministerstva zdravotnictví.

Aktuální data podle něj skutečně ukazují, že část neregistrovaných jsou osoby s mezinárodní ochranou nebo občané EU žijící v jiných státech. Právě na základě těchto poznatků Ander dodává, že i proto jsou cílená opatření plánována tak, aby zajistila dostupnost péče pro všechny obyvatele podle jejich skutečných potřeb.

Ministerstvo zdravotnictví také s pomocí Ústavu zdravotnických informací a statistiky mapuje demografické změny, ze kterých například vyplývá rostoucí počet žen mezi praktickými lékaři, jejich požadavky na flexibilní pracovní dobu i náklady spojené se specializačním vzděláváním.

„Data potvrzují, že se problém demografického stárnutí praktických lékařů pro dospělé postupně daří zvládat, průměrný věk aktivních lékařů již začal klesat. O tento obor je v atestačním vzdělávání trvale vysoký zájem a roční produkce 240 absolventů je dostatečná pro zvládnutí demografického vývoje,“ uvedl k datům ředitel Ústavu zdravotnických informací a statistiky Ladislav Dušek s tím, že stále trvá i zájem o obor pediatrie. **„Do studia v tomto oboru nastupuje po roce 2021 více lékařů, a pokud se tento trend podaří udržet, dojde k adekvátnímu nasycení potřebných kapacit do čtyř až pěti let.“**

K problematice financování specializačního vzdělávání na rezidenčních místech v oboru všeobecné praktické lékařství a částečně i pediatrie, se ministr zdravotnictví vyjádřil také v reakci na dopis praktických lékařů: **„Pracujeme na narovnání systému podpory rezidenčních míst, abychom lépe reagovali na potřeby praxe. Plně si uvědomuji klíčovou roli praktických lékařů a specifika jejich praxe. Od začátku svého působení na ministerstvu jsem nasměroval veškerou podporu skrze rezidenční místa právě tam, kde lékaři chybí nejvíce,“** zdůraznil ministr zdravotnictví Vlastimil Válek v dopise adresovaném praktickým lékařům. Ministr zdůraznil, že zvyšování počtu rezidenčních míst a jejich financování je dlouhodobý závazek státního rozpočtu, který vyžaduje pečlivé plánování a efektivní využití prostředků.

I z tohoto důvodu se podle ministra zdravotnictví ministerstvo vydalo cestou zvyšování efektivity nejenom navyšováním finančních prostředků, a sice zapojením co nejvíce možných subjektů, od zdravotních pojišťoven přes krajské samosprávy, až po města a obce. Podpora specializačního vzdělávání je klíčová pro dlouhodobou stabilitu systému primární péče. **„I přes omezené finanční zdroje pracujeme na zapojení dalších partnerů - zdravotních pojišťoven, krajů a obcí, abychom společně podpořili rozvoj specializačního vzdělávání, a tím i dostupnost kvalitní primární péče,“** dodala k problematice Olga Laaksonen, vedoucí Oddělení vědy, výzkumu a dotací na vzdělávání Ministerstva zdravotnictví.

<https://mzd.gov.cz/tiskove-centrum-mz/ministerstvo-zdravotnictvi-predstavilo-aktualni-data-z-primarni-pece-a-kroky-na-podporu-jeji-dostupnosti>